

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ (Δ13)
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΩΝ (Δ14)**

**Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 - Αθήνα**

Πληροφορίες :
Για θέματα ΙΚΑ – ΕΤΑΜ:
Η. Βαβέτσης, Φ. Γκίκα,
Α. Λυτροκάπη, Γ. Μαυρίδου
Α. Καραμπλιάνη
210-3368128,7,4,5, 210-3368254
Για θέματα ΝΑΤ : 2103368112,11
Για θέματα ΕΤΑΠ-ΜΜΕ & Ειδικών
Ταμείων: 210-3368103,22
Για θέματα ΟΑΕΕ : Ι. Παπαδόπουλος
210 – 3368110
Για θέματα ΕΤΑΑ : Ε. Ράπτη
210 – 3368109
Για θέματα ΟΓΑ : Α. Ρόζου,
Ε. Σμιτοπούλου, 210 - 3368312
FAX : 210 - 3368116

Αθήνα, 30 / 6 / 2016

Αριθ. Πρωτ. : Φ.80000 / οικ. 29713 / 779

**ΠΡΟΣ : Όλους τους φορείς κύριας
ασφάλισης, αρμοδιότητας
του Υπουργείου Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

**ΚΟΙΝ. : Γενικό Λογιστήριο
του Κράτους
Κάνιγγος 29
101 10 Αθήνα**

ΘΕΜΑ : «Γνωστοποίηση των διατάξεων του άρθρου 94 του ν. 4387/2016»

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 85, τεύχος Α΄/12.5.2016 δημοσιεύτηκε ο νόμος 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις».

Με το άρθρο 94 παρ. 1 και 2 του ανωτέρω νόμου θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για θέματα παροχών, και ειδικότερα για την υπαγωγή των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης στο προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο ως προς τον υπολογισμό της σύνταξης.

Για την άμεση ενημέρωσή σας, με σκοπό την έγκαιρη και ορθή εφαρμογή των διατάξεων από τις υπηρεσίες σας, αλλά και την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

1. Από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 94 του ανωτέρω νόμου προβλέπεται ότι οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016, κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης των δικαιούχων, κατά τους κανόνες που ίσχυαν σε κάθε φορέα κατά την 31.12.2014, εφαρμοζομένων των ρυθμίσεων του άρθρου 14 του ανωτέρω νόμου που προβλέπουν την αναπροσαρμογή των συντάξεων και την προστασία των καταβαλλόμενων συντάξεων. Με τον ίδιο τρόπο κρίνονται και οι αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο, ανατρέχει σε χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Επίσης, από την παρ. 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι οι αιτήσεις συνταξιοδότησης, βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο, αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, κρίνονται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο που εισάγεται με το ν.4387/2016.

2. α. Με βάση τα ανωτέρω, οι αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016, **ήτοι μέχρι και 12.5.2016**, εφόσον η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας και η υποβολή τυχόν λοιπών δικαιολογητικών έχει ολοκληρωθεί εντός των προβλεπόμενων ανά φορέα ασφάλισης προθεσμιών, καθώς και οι αιτήσεις συνταξιοδότησης όπου η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ανατρέχει σε χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, **ήτοι πριν από την 13.5.2016**, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου που αυτές υποβάλλονται (πριν ή μετά την ισχύ του ν.4387/2016), κρίνονται ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης των δικαιούχων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την 31.12.2014 καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις κάθε φορέα από τους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ, βάσει του άρθρου 51 του παρόντος νόμου.

β. Σημειώνουμε ότι η ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 94 για υπαγωγή των ασφαλισμένων στο νέο καθεστώς υπολογισμού της σύνταξης, εφόσον βάσει των γενικών, καταστατικών ή ειδικών διατάξεων η σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται μετά την ισχύ του ν.4387/2016, αφορά αποκλειστικά τις περιπτώσεις ασφαλισμένων των πρώην Ειδικών Ταμείων (άρθρο 9, παρ. 5, εδάφ. στ' του ν. 1976/1991) καθώς

και του Ειδικού Καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 56 παρ. 2 του π.δ. 169/2007), για τους οποίους είτε έχει εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση πριν από τη ισχύ του ν.4387/2016, και η σύνταξή τους τελεί σε αναστολή (λόγω μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου ορίου ηλικίας) είτε η απόφαση αυτή εκκρεμεί. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον το απαιτούμενο για συνταξιοδότηση όριο ηλικίας (όπως αυτό ορίζεται στη συνταξιοδοτική απόφαση με αναστολή) συμπληρώνεται μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 και, συνεπώς, η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται μετά την 12/5/2016, αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.4387/2016.

γ. Ως εκ τούτου, αιτήσεις συνταξιοδότησης, πλην των περιπτώσεων της ανωτέρω παρ. 2β του παρόντος, οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016 και βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων η έναρξη καταβολής της σύνταξης αρχίζει μετά την ισχύ του ν.4387/2016, **κρίνονται με βάση το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο, εφόσον η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας και η υποβολή τυχόν λοιπών δικαιολογητικών ολοκληρωθούν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών**, όπως διαμορφώνονται ανά φορέα ασφάλισης και κατηγορία ασφαλισμένων.

3. Κατ' αντιστοιχία, στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο για θανάτους μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016, εφόσον το σχετικό αίτημα υποβληθεί εντός της προβλεπόμενης ανά φορέα ασφάλισης προθεσμίας. Σε περίπτωση που παρέλθει η ως άνω προβλεπόμενη προθεσμία, το δικαίωμα κρίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Για θανάτους μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

4. α. Όσον αφορά στη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, εφόσον πρόκειται για παράταση της συνταξιοδότησης, εξακολουθεί να εφαρμόζεται το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο ως προς τον υπολογισμό της σύνταξης, ανεξάρτητα εάν η σχετική αίτηση για την εκ νέου κρίση από τα ΚΕ.Π.Α. υποβλήθηκε προγενέστερα ή μεταγενέστερα της ισχύος του ν.4387/2016. Σε περίπτωση, όμως, που προκύπτει διακοπή της συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, και η σύνταξη επαναχορηγείται μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Αντίστοιχα, σε περίπτωση που υποβληθεί αίτημα για μετατροπή σύνταξης αναπηρίας σε σύνταξη γήρατος μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γήρατος γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

β. Σε ό,τι αφορά το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, στις περιπτώσεις πρώτης συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας κριτήριο για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης είναι η ημερομηνία της αίτησης συνταξιοδότησης, εκτός εάν κατά την ημερομηνία αυτή δεν έχει διακοπεί η εργασία, οπότε κριτήριο είναι η ημερομηνία

διακοπής της εργασίας του ασφαλισμένου: α) αν η πρώτη αίτηση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας υποβληθεί την 13/5/2016 και εφεξής ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο του ν.4387/2016 . β) Εάν η πρώτη αίτηση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας και η διακοπή εργασίας τοποθετούνται πριν από την 13/5/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο. γ) Εάν η πρώτη αίτηση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας κατατεθεί στις 12.5.2016 και η διακοπή εργασίας γίνει στις 3.6.2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νομοθετικό πλαίσιο του ν.4387/2016.

5. Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του ν.3863/2010, όπως ισχύουν, καταργούνται σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν.4387/2016, και συνεπώς τυχόν εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έπρεπε να εξεταστούν ή εξετάστηκαν βάσει των ανωτέρω διατάξεων του ν.3863/2010, εξετάζονται βάσει του ισχύοντος κατά την 31.12.2014 ανά φορέα ασφάλισης νομοθετικού πλαισίου.

Εξυπακούεται ότι σε κάθε περίπτωση ως υποβολή αίτησης νοείται η αίτηση με θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Ειδικότερα, ανά φορέα ασφάλισης, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

A. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και τ. Ειδικά Ταμεία , ΕΤΑΠ-ΜΜΕ και ΝΑΤ

1. Ασφαλισμένος του κοινού καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που υποβάλλει αίτηση για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος στις 6.5.2016, δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016. Η αίτησή του, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, κρίνεται σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν κατά την 31.12.2014, καθώς στον εν λόγω φορέα η καταβολή της σύνταξης λόγω γήρατος αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία υποβλήθηκε από τον ασφαλισμένο η αίτηση για απονομή της σύνταξης.

2. α) Ασφαλισμένος του κοινού καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που υποβάλλει αίτηση για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος στις 16.5.2016, δηλαδή μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016. Η αίτησή του, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, κρίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.4387/2016, καθώς στον εν λόγω φορέα η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία υποβλήθηκε από τον ασφαλισμένο η αίτηση για απονομή της σύνταξης.

β) Ασφαλισμένος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τις κοινές διατάξεις που υποβάλει αίτηση σύνταξης λόγω γήρατος στις 5.4.2016 και έχει θεμελιώσει δικαίωμα

συνταξιοδότησης ως οδηγός ή εκπαιδευτής οδηγών αυτοκινήτων καταθέτει την επαγγελματική άδεια οδήγησης στις 16.5.2016. Η αίτηση αυτή θα κριθεί ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης με τις διατάξεις του Ν. 4387/2016.

3. α) Επιζών σύζυγος που υποβάλλει αίτηση στο κοινό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για σύνταξη λόγω θανάτου στις 6.5.2016 (ο θάνατος του ασφαλισμένου έχει επέλθει στις 2.5.2016), δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016, η αίτησή του, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, κρίνεται με βάση το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο.

β) Επιζών σύζυγος υποβάλλει στις 2.6.2016 αίτηση συνταξιοδότησης λόγω θανάτου ασφαλισμένου στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ο οποίος απεβίωσε στις 12.5.2016, δηλαδή πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016. Η αίτηση αυτή θα κριθεί με βάση το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο.

γ) Επιζών σύζυγος υποβάλλει στις 2.6.2016 αίτηση συνταξιοδότησης λόγω θανάτου ασφαλισμένου στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ο οποίος απεβίωσε στις 14.5.2016, δηλαδή μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016. Η αίτηση αυτή θα κριθεί με βάση το νόμο αυτό.

4. Ασφαλισμένος στο ΤΣΠ-ΕΤΕ που αποχωρεί από την υπηρεσία του στις 10.5.2016 και υποβάλλει αίτημα για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος στις 20.5.2016. Η σύνταξή του θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν στο φορέα κατά την 31.12.2014, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 94 (στο τ. ΤΣΠ-ΕΤΕ η καταβολή της σύνταξης γήρατος αρχίζει από την ημέρα εξόδου από την υπηρεσία).

5. Σύζυγος ασφαλισμένου στο ΤΑΠ-ΔΕΗ που απεβίωσε την 7.5.2016, η οποία υπέβαλε αίτημα για συνταξιοδότηση λόγω θανάτου στις 15.5.2016. Θα λάβει σύνταξη λόγω θανάτου που θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν στο φορέα κατά την 31.12.2014.

6. Ασφαλισμένος του ΤΑΠ –ΙΑΤ αποχωρεί από την υπηρεσία του και υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος την 10.5.2016. Θα λάβει σύνταξη λόγω γήρατος που θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν στο φορέα κατά την 31.12.2014.

7. Ασφαλισμένη στο τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ πριν την 1.1.1983, μητέρα ανηλίκου, που συμπλήρωσε 24 ½ έτη ασφάλισης την 10.5.2016 και υπέβαλε αίτημα για συνταξιοδότηση με αναστολή μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, ήτοι μέχρι τη 31.10.2022 (56 έτη και 9 μήνες) την 11.5.2016. Η σύνταξή της θα υπολογιστεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του νέου νόμου (ν. 4387/2016), υπάγεται δηλαδή στην παρ. 2 του άρθρου 94.

8. Ναυτικός, υπαγόμενος στην ασφάλιση του ΝΑΤ, έχει υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος την 5/5/2016. Η σύνταξή του θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν στο φορέα

κατά την 31.12.2014 (υπάγεται , δηλαδή στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 94).

9. Ασφαλισμένος στο ΤΣΠΕΑΘ που αποχωρεί από την εργασία του στις 10.5.2016 και υποβάλλει αίτημα για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος την 12.5.2016: η σύνταξή του θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις καταστατικές, γενικές ή ειδικές διατάξεις που ίσχυαν στον ανωτέρω φορέα κατά την 31.12.2014.

B. ΟΑΕΕ

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον ΟΑΕΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 258/2005 (ΦΕΚ Α'/316/28.12.2005) «Καταστατικό του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)» και του άρθρου 13 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Λειτουργίας του Οργανισμού (Υπουργική Απόφαση Φ80000/7228/308/07.09.2006 (ΦΕΚ Β'/1397) όπως ισχύει), η καταβολή σύνταξης αρχίζει :

I. α. Προκειμένου για σύνταξη γήρατος από την 1η του επόμενου μήνα από εκείνο, μέσα στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση για απονομή της σύνταξης.

β. Για όσους υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και δηλώσουν συνέχιση άσκησης του επαγγέλματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του Ν.3996/2011 (ΦΕΚ 170/Α'/05-08-2011) η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα εκείνου της υποβολής των δικαιολογητικών διακοπής του επαγγέλματος.

Σε όλες τις περιπτώσεις που το επάγγελμα έχει διακοπεί μεταγενέστερα της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, η σύνταξη καταβάλλεται απ' την 1η του επόμενου μήνα της διακοπής. Προκειμένου δε για αυτοκινητιστές που κατέχουν επαγγελματική άδεια οδήγησης, εφόσον αυτή δεν υποβλήθηκε μαζί με την αίτηση συνταξιοδότησης, η σύνταξη επίσης καταβάλλεται από την 1η του επόμενου μήνα που υποβλήθηκε η άδεια οδήγησης.

II. Προκειμένου για σύνταξη αναπηρίας από την 1η του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα, εφόσον ο δικαιούχος έχει διακόψει το επάγγελμα και η επέλευση της αναπηρίας διαπιστωμένης από την Υγειονομική Επιτροπή προηγείται της αίτησης.

III. Προκειμένου για σύνταξη λόγω θανάτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του π.δ. 258/2005 και το άρθρο 13 του ν.3863/2010, η σύνταξη των

μελών οικογενείας θανόντος – ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, αρχίζει από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου μέσα στον οποίο επήλθε ο θάνατος. Η σύνταξη λόγω θανάτου δύναται να καταβληθεί και αναδρομικά, όχι όμως για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος, πριν από το τέλος του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση.

Με βάση τα ανωτέρω και προκειμένου για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 94 του ν.4387/2016 διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

1. Αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή αναπηρίας ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ που έχουν διακόψει τη δραστηριότητά τους (και στη περίπτωση αυτοκινητιστών έχουν υποβάλει την επαγγελματική άδεια οδήγησης) το αργότερο έως την ισχύ του ν.4387/2016, κρίνονται βάσει του προγενέστερου νομοθετικού πλαισίου, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η ασφαλιστική σχέση λήγει στο τέλος του μήνα της διακοπής του επαγγέλματος.

Για παράδειγμα, ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης στις 5.5.2016, δηλαδή πριν από την ισχύ του ν.4387/2016 και η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας βεβαιώνεται μέχρι και την 12.5.2016, προσκομίζει δε τα δικαιολογητικά μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, παρότι η λήξη της ασφαλιστικής σχέσης με τον Οργανισμό είναι την 31.5.2016 βάσει των καταστατικών διατάξεων, ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης γίνεται με βάση το προϊσχύον καθεστώς. Αντιθέτως, σε περίπτωση που η αίτηση υποβληθεί κατά την ως άνω ημερομηνία, αλλά η διακοπή του επαγγέλματος γίνεται στις 20.5.2016, τότε ο υπολογισμός της σύνταξης κρίνεται με το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

2. Αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος που έχουν υποβληθεί μέχρι και την 12.5.2016, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν.3996/2011 αλλά η διακοπή του επαγγέλματος γίνεται μετά την ημερομηνία αυτή, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης κρίνονται με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, δεδομένου ότι ως την κρίσιμη ημερομηνία δεν είχε διακοπεί το επάγγελμα.

3. Αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή αναπηρίας που υποβάλλονται μετά την ισχύ του ν.4387/2016, εκτός αν πρόκειται για παράταση της αναπηρικής σύνταξης, κρίνονται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

4. Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας βάσει του άρθρου 50 του ν.3996/2011 από τις οποίες δεν προβλέπεται η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας, κριτήριο αποτελεί για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης ο χρόνος υποβολής της αίτησης, με την προϋπόθεση της ύπαρξης της αναπηρίας.

5. Επιζών σύζυγος που υποβάλλει αίτηση στον ΟΑΕΕ για μεταβίβαση σύνταξης λόγω θανάτου στις 6.6.2016 (ο θάνατος του ασφαλισμένου έχει επέλθει στις 2.5.2016, δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016). Η αίτηση ως προς

τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, κρίνεται με βάση το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο.

Γ. ΕΤΑΑ

Οι καταστατικές διατάξεις των Τομέων του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), με τις οποίες καθορίζεται ο χρόνος έναρξης καταβολής της σύνταξης γήρατος και αναπηρίας, για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους, εξακολουθούν να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του ν.4387/2016.

Αντίστοιχα, ως προς την έναρξη της σύνταξης λόγω θανάτου εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από τη γενική ρύθμιση του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παρ. 1 του ν.3863/2010, σε συνδυασμό με την νεότερη ρύθμιση του άρθρου 12 του ν.4387/2016.

1. Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΤΣΜΕΔΕ (άρθρο 26 του ν.915/1979), η σύνταξη λόγω γήρατος αρχίζει από την πρώτη του επόμενου μήνα κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος διέκοψε το επάγγελμα, εφόσον η αίτηση συνταξιοδότησης υποβληθεί εντός τριμήνου. Εάν παρέλθει η τρίμηνη προθεσμία, η σύνταξη λόγω γήρατος αρχίζει ένα τρίμηνο πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Συνεπώς, για τους ασφαλισμένους του ΤΣΜΕΔΕ που έχουν διακόψει το επάγγελμα μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016 και υποβάλλουν αίτηση για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος εντός της προβλεπόμενης τρίμηνης προθεσμίας, ανεξάρτητα εάν αυτή υποβληθεί πριν ή μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται βάσει του προγενέστερου νομοθετικού πλαισίου. Εάν η σχετική αίτηση υποβληθεί μετά την άρση της τρίμηνης προθεσμίας, ως προς τον υπολογισμό της σύνταξης εφαρμόζεται το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Σε περίπτωση που η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας γίνει μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

2. Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΤΣΑΥ (άρθρο 89 Κ.Ν.5945/1934), η σύνταξη λόγω γήρατος αρχίζει την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα, με την προϋπόθεση της διακοπής της επαγγελματικής δραστηριότητας.

Συνεπώς, στις περιπτώσεις ασφαλισμένων του ΤΣΑΥ που έχουν υποβάλει αίτηση για σύνταξη λόγω γήρατος μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016, και έχουν διακόψει την επαγγελματική τους δραστηριότητα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το προγενέστερο

νομοθετικό πλαίσιο. Εάν όμως η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας γίνει εκπρόθεσμα, τότε ο υπολογισμός της σύνταξης θα γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Σε περίπτωση που η αίτηση λόγω γήρατος υποβληθεί μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

3. Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Τομέα Ασφάλισης Νομικών (άρθρο 21 παρ.1 του ΝΔ 4114/1960), η σύνταξη λόγω γήρατος αρχίζει την επόμενη της λήξης της ασφάλισης, ενώ δεν χορηγείται σύνταξη για χρονικό διάστημα πέραν του έτους πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης (άρθρο 27 παρ. 2 του ΝΔ 4114/1960).

Συνεπώς, για αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ασφαλισμένων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών που έχουν διακόψει την επαγγελματική τους δραστηριότητα μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο, εφόσον η αίτηση συνταξιοδότησης υποβληθεί εντός έτους. Σε αντίθετη περίπτωση, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Εάν η διακοπή της ασφάλισης γίνει μετά την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

4. Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΤΣΜΕΔΕ (άρθρο 26 του ν.915/1979), η σύνταξη λόγω αναπηρίας αρχίζει από την ημερομηνία που επήλθε η ανικανότητα, χωρίς δυνατότητα να ανατρέξει σε χρόνο προγενέστερο του τριμήνου πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Αντίστοιχα, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΤΣΑΥ (άρθρο 89 του Κ.Ν. 5945/1934), η σύνταξη λόγω αναπηρίας αρχίζει από την ημερομηνία που επήλθε η ανικανότητα για εργασία, ενώ δεν αναγνωρίζεται δικαίωμα σύνταξης λόγω ανικανότητας πέραν του τριμήνου από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης (άρθρο 24 ΝΔ 3348/1955).

Συνεπώς, για αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας ασφαλισμένων του ΤΣΜΕΔΕ ή του ΤΣΑΥ που έχουν διακόψει το επάγγελμα μέχρι την ισχύ του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο, εφόσον η ανικανότητα ανατρέχει σε ημερομηνία πριν από την ισχύ του ανωτέρω νόμου και υποβληθεί σχετική αίτηση εντός τριμήνου, ανεξάρτητα εάν η αίτηση συνταξιοδότησης υποβληθεί πριν ή μετά την ισχύ του ν.4387/2016. Εάν παρέλθει η τρίμηνη προθεσμία, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο, ακόμη και εάν η αναπηρία ανατρέχει σε χρόνο πριν από την ισχύ του ν.4387/2016.

Για αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας ασφαλισμένων του ΤΣΜΕΔΕ ή του ΤΣΑΥ των οποίων η αναπηρία ανατρέχει σε χρόνο μετά την ισχύ

του ν.4387/2016, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Ευνόητο είναι ότι πρόκειται για νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, και όχι για περιπτώσεις παράτασης.

5. Επιζών σύζυγος που υποβάλλει αίτηση στο ΕΤΑΑ για μεταβίβαση σύνταξης λόγω θανάτου στις 6.6.2016 (ο θάνατος του ασφαλισμένου έχει επέλθει στις 2.5.2016, δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016). Η αίτηση ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, κρίνεται με βάση το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο.

Δ. ΟΓΑ

Ειδικά για τον ΟΓΑ, σύμφωνα με το άρθρο 99 του ν.4387/2016 προβλέπεται μεταβατικό καθεστώς στον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης με έναρξη εφαρμογής του την 1/1/2017.

Συνεπώς, σε περίπτωση που βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ προκύπτει ως ημερομηνία έναρξης καταβολή της σύνταξης ημερομηνία προγενέστερη της 1/1/2017, ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται βάσει του προγενέστερου νομοθετικού πλαισίου. Σε αντίθετη περίπτωση εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ν.4387/2016.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Α. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
4. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντη Κ.Α.
5. Διεύθυνση ΚΑΜΑ (Δ13)
6. Διεύθυνση ΚΑΑΑ (Δ14)
7. Λοιπές Δ/σεις της ΓΓΚΑ και Αυτοτελές Τμήμα
Επαγγελματικής Ασφάλισης
8. Δ/ση Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού
και Υπηρεσιών (Δ9) - Τμήμα Γραμματείας
και Ενημέρωσης του Πολίτη (ΠΙΔΑ)